

Ефектите на пандемијата од COVID-19 врз пензиските фондови

Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) внимателно ја следи состојбата во државата и светот предизвикана од пандемијата од COVID-19 и ги применува мерките и препораките за заштита и спречување на ширење на корона вирусот. МАПАС во овој период континуирано делува во насока на минимизирање на ризикот од ширење на вирусот и заштита на јавното здравје, а во исто време да обезбеди деловен континуитет и непречено функционирање на капитално финансираното пензиско осигурување.

МАПАС внимателно ги следи состојбите во капитално финансираното пензиско осигурување и потенцијалните ризици во втор и трет столб. **Се оценува дека најзначајни ризици врз кои пандемијата има влијание се инвестициските ризици.**

Со оглед на тоа дека во 2020 година пандемијата има значајни ефекти врз цените на сите светски финансиски пазари поради затворањето на економиите и македонските пензиски фондови не останаа имуни на актуелните глобални текови. Во овој период просечната вредноста на

За посигурни пензионерски денови

**Е - МАПАС
бр. 38**

април 2021 година

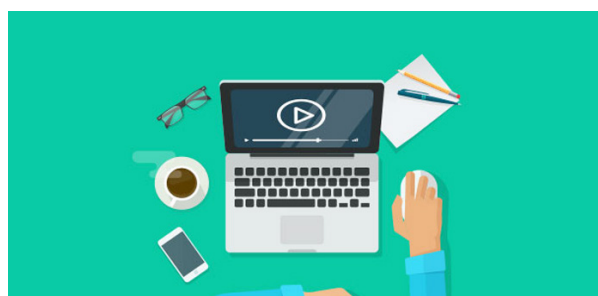
Следете не и на:

[http://www.facebook.com/
MAPAS.MK](http://www.facebook.com/MAPAS.MK)

*“Работите напорно! Штедите...
во пензија ги собираете вашите
придобивки од вложениот труд”
Анонимен*

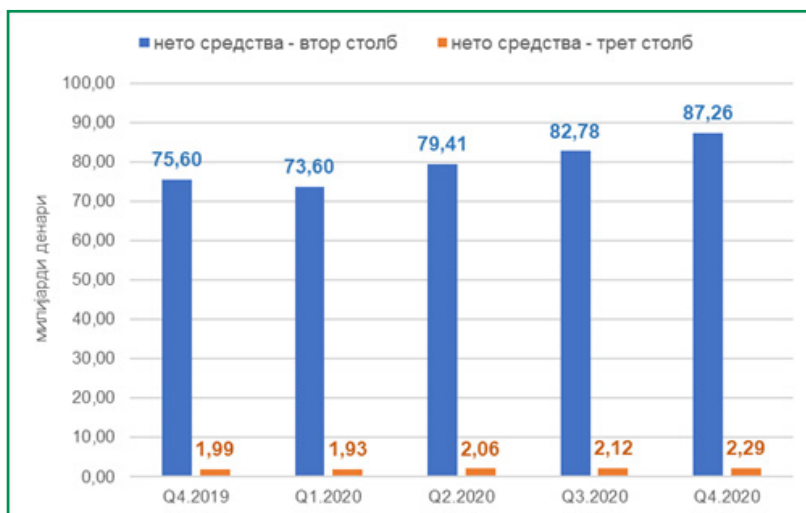
*“Пензионирање значи да имате
слобода да ги бркате вашите надежи и
сопишта и да ги направите реалност”
Анонимен*

сметководствената единица забележа поголеми осцилации од вообичаените и во втората половина на март 2020 година го забележа најголемиот пад во однос на декември 2019 година и тоа во просек од околу 8% кај задолжителните пензиски фондови, односно во просек од 9% кај доброволните пензиски фондови. Настанатиот пад на цените на пазарите на капитал имаше свое влијание што предизвика намалување и на вредноста на средствата на пензиските фондови. Во првиот квартал од 2020 година се забележува позначајно надолно отстапување од трендот на раст на нето средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови и тоа во просек од 3% во март 2020 во однос на декември 2019 година.

Овие ефекти се краткорочни, а пензиските фондови се долгорочни инвестиции, па нивните перформанси се оценуваат на долг рок. На крајот на 2020 година пензиските фондови ги надоместија негативните резултати од ваквите пазарни поместувања во текот на 2020 година.

Просечните вредности на сметководствените единици и на задолжителните и на доброволните пензиски фондови на 31.12.2020 година ги надминаа просечните вредности од 31.12.2019 година, за околку 3%.

Исто така, со состојба декември 2020 година нето средствата на задолжителни пензиски фондови изнесуваат 87,26 милијарди денари додека нето средствата на доброволните пензиски фондови изнесуваат 2,29 милијарди денари што значи дека на крајот на 2020 година ја надминаа вредноста во однос на минатата година за околу 15%.

Треба да се има во предвид фактот дека и претходно пензиските фондови се соочија со светската финансиска криза, но по завршувањето на истата средствата ја повратија и надминаа нивната вредност.

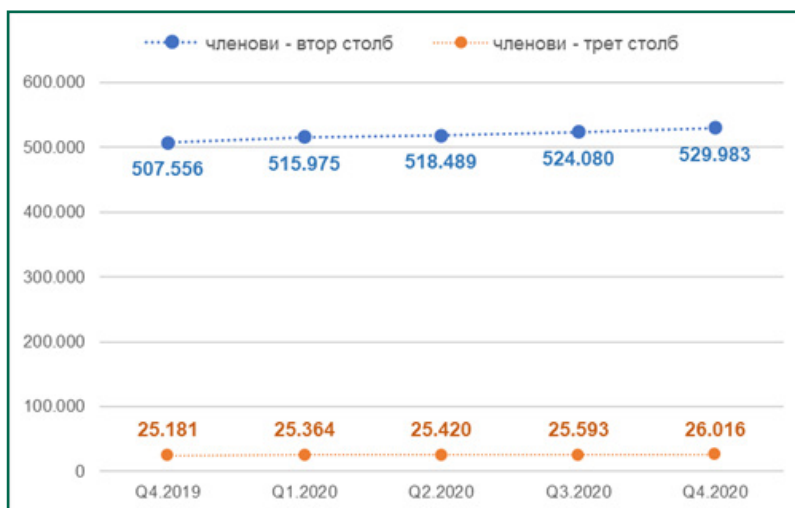
МАПАС внимателно го следи и реагирањето на пензиските друштва во однос на нивните инвестициони стратегии и тактики.

Пензиските друштва, придржувајќи се до регулаторната рамка како и нивните интерни прописи и документи, со голема претпазливост и будно следат како пандимијата влијае на секоја класа на средства, на географската и секторската алокација на средствата.

Врз основа на детални анализи, пензиските друштва пристапија кон ревизија и прилагодување на инвестиционите тактики и стратегии, а потоа и кон поместување, односно реалокација на дел од средствата кон сектори кои се помалку погодени од пандемијата и кон сектори кои во овој период бележат раст, сè со цел ублажување на ризиците од загуби на вредноста на средствата. Притоа, не се очекуваат некои значајни промени и движења помеѓу класите на средства на пензиските фондови кои би можеле значително да влијаат на финансиската стабилност.

Со состојба 31.12.2020 година, вкупниот број на членови во вториот столб изнесува 529.983 што значи 4% повеќе во однос на декември 2019 година, додека вкупниот број на членови во трет столб изнесува 26.016 или 3% повеќе во однос на декември 2019 година.

Споредено со трендот на пораст во претходни години, на месечно ниво, се забележува забавен раст на бројот на членови на задолжителните пензиски фондови особено во вториот квартал од 2020 година, додека во третиот и четвртиот квартал растот на бројот на членовите во втор столб се стабилизира. Исто така и кај доброволните пензиски фондови, во вториот квартал од 2020 година се забележува забавен раст на бројот на членови.

Влијание врз членовите на пензиските фондови

Влијанието на ваквите финансиски кризи индивидуално за членовите во пензиските фондови со дефинирани придонеси зависи и од возраста на членот, затоа што инвестицискиот ризик го носи самиот член индивидуално. Но просечната возраст на членовите на задолжителните пензиски фондови е 36 години и над 95% од членовите во задолжителните пензиски фондови се помлади од 50 години возраст додека пак просечната возраст на членовите на доброволните пензиски фондови е 46 години и над 91% од членовите во доброволните пензиски фондови се помлади од 50 години возраст.

Бројот на лица кои во 2020 година подигнуваа средства од задолжителните и доброволните пензиски фондови е многу мал. Значи македонските пензиски фондови се сеуште во фаза на акумулација, па се очекува овие краткорочни неповолни влијанија на средствата на пензиските фондови да бидат неутрализираани во годините кои членовите ги имаат до пензионирање.

Генерална констатација е дека пензиските фондови ја задржаа стабилноста и ја вратија и надминаа загубената вредност на средствата која настана поради пад на пазарите на капитал.

МАПАС продолжува со внимателно следење на состојбата во системот и преземање на дополнителни активности и мерки доколку се утврди таква потреба, а во утврдените рамки на делување на пензиските супервизори што се препознаени, посочени и потврдени од Меѓународната организација на пензиски супервизори (ИОПС).

НОВОСТИ

КОМИТЕТ ЗА ФИНАНСИСКА СТАБИЛНОСТ

Финансискиот систем успешно им одговори на минатогодишните предизвици од корона-кризата. Високите регулаторни барања во периодот пред појавата на корона-вирусот и минатогодишните регулаторни мерки придонесоа за натамошното одржување на неговата стабилност, како и за негова подготвеност за натамошни предизвици. Имајќи предвид дека здравствената криза се уште трае, регулаторите и натаму со особена внимателност ќе ги следат состојбите, приспособувајќи ги своите мерки и пристап заради превентивно делување за натамошно јакнење на финансиската стабилност, а со тоа и на отпорноста на системот на шокови.

Во текот на 2020 година, пензиските фондови ја задржаа стабилноста на средствата, и покрај повремените нерамнотежи на пазарите на капитал предизвикани главно од влијанието на пандемијата и на крајот на 2020 година ја надминаа вредноста во однос на минатата година за околу 15,3%. Оттука, и анализираниите показатели на МАПАС покажуваат остварување соодветни резултати и остварен принос кај пензиските фондови, што е проследено со регулаторно воспоставено корпоративно управување кај пензиските друштва.“ – истакна претседателот на Советот на експерти на МАПАС, Максуд Али, осврнувајќи се на состојбите и податоците за капитално финансираното пензиско осигурување.

Во однос на тековното следење на состојбите и потенцијалните ризици, со особено внимание на инвестициските и оперативните ризици, Али посочи дека МАПАС делува во утврдените рамки на пензиските супервизори што се препознаени, посочени и потврдени од ИОПС.

МЕМОРАНДУМ ЗА СОРАБОТКА СО ИНСТИТУТОТ ЗА ИСТРАЖУВАЊЕ И АНАЛИЗА НА ПОЛИТИКИ – РОМАЛИТИКО

МАПАС со поддршка на пензиските друштва започна активна соработка со граѓанскиот сектор во сферата на финансиската едукација, особено во делот на подигање на свесноста кај населението за перспективите на капитално финансираното пензиско осигурување.

По тој повод на ден 12.3.2021 година во просториите на МАПАС се склучи Меморандум за соработка со Институтот за истражување и анализа на политики – Ромалитико од Скопје.

ГЛОБАЛНАТА НЕДЕЛА НА ПАРИТЕ 2021 ГОДИНА

Координациското тело на финансиските регулатори за финансиска едукација и финансиска инклузија, во соработка со асоцијациите и институциите од приватниот сектор и непрофитните институции активни во доменот на финансиската едукација, деветта година по ред ја одбележаа Глобалната недела на парите, која што оваа година се одржа во периодот од 22ри до 28ми март 2021 година. Темата на Глобалната недела на парите за оваа година беше: “Грижи се за себе, грижи се за своите пари“ (Take care of yourself, take care of your money).

Заради пандемијата со корона-вирусот, активностите за време на Глобалната недела на парите оваа година, главно се одвиваа преку е-предавања и објави на едукативни материјали на интернет-страниците на институциите и на социјалните мрежи.

МАПАС воспостави контакт со средни училишта, факултети и граѓански здруженија со кои подготви распоред на активности во рамките на еден училишен час во секоја институција да ја одбележи Глобалната недела на парите.

На светско ниво, Глобалната недела на парите се одбележува во повеќе од 175 земји во светот, ја подигнува свеста кај младите за финансиската едукација и ги зголемува нивните знаења за парите, штедењето, вработувањето и претприемаштвото. Секоја година, младите луѓе разговараат, читаат и учат за економските и за финансиските системи преку најразлични активности што ги спроведуваат државните, финансиските и образовните институции.

Целта на Глобалната недела на парите е да ги поттикне младите да инвестираат во својата иднина, истакнувајќи ја важноста на финансиската едукација.

Повеќе информации за Глобалната недела на парите на следниот линк:

<http://globalmoneyweek.org/>

Имате прашања или поплаки?

Јавете се во МАПАС или напишете порака на contact@mapas.mk

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ (МАПАС)

Стив Наумов 100, 1000 Скопје, Република Северна Македонија

Тел: (02) 3224 229

www.mapas.mk